

Березнівська районна рада
Громадська організація „Рівненський центр маркетингових досліджень”
Надслучанський інститут
Національного університету водного господарства та природокористування
Рівненський державний гуманітарний університет
Poleski park narodowy
Брестский государственный университет им.А.С.Пушкина
Інститут агроекології і природокористування НААН України
Рівненська обласна організація Товариства лісівників України

Перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні

ЗБІРНИК ТЕЗ
I Міжнародної науково-практичної конференції

20–21 травня 2016 року

Березне - Рівне – 2016

УДК 338.48
ББК 65.43
З-41

Рекомендовано Вченої радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №4 від 28.04.2016 р.)

Редакційна колегія

Шершун М.Х., д.е.н., провідний наук. співробітник Інституту агроєкології та природокористування НААН України, **Петрівський Я.Б.**, д.т.н., професор, проректор Рівненського державного гуманітарного університету; **Савіна Н.Б.**, д.е.н., професор, проректор Національного університету водного господарства та природокористування; **Микитин Т.М.**, к.т.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту РДГУ, заступник голови оргкомітету; **Берташ Б.М.**, к.е.н., координатор проекту „Розвиток сільського зеленого та екологічного туризму як планомірна складова економічного розвитку Березнівського району”; **Гончар В.М.**, к.с.-г.н., директор Надслучанського інституту НУВГП; **Коротун С.І.**, к.г.н., доцент, завідувач кафедри туризму НУВГП; **Каменчук Л.І.**, голова Березнівської районної ради; **Гончар М.В.**, директор Березнівського лісотехнічного коледжу.

Перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні: збірник тез I Міжнародної науково-практичної конференції. - Березне, 20-21 травня 2016 р.: громадська організація „Рівненський центр маркетингових досліджень”. Рівне: Видавець Олег Зень. – 188 с.

ISBN 978-617-601-155-2

Конференція проводиться у рамках проекту „Розвиток сільського зеленого та екологічного туризму як планомірна складова економічного розвитку Березнівського району”, що впроваджується Березнівською районною радою (вул.Київська, 6 м.Березне Рівненської області, 34600, +380365353390, berezne_rada@ukr.net) спільно з громадською організацією „Рівненський центр маркетингових досліджень” (вул.Ст.Бандери, 39а м.Рівне, 33014, taras_m@ukr.net), Надслучанським інститутом Національного університету водного господарства та природокористування (вул.Чорновола, 25 м.Березне Рівненської обл., 34600, +380365356746, lisinstitut@ukr.net).

УДК 338.48
ББК 65.43

За зміст публікацій повну відповідальність несуть автори.

Зміст публікацій не є відображенням офіційної позиції Європейського Союзу

ISBN 978-617-601-155-2

© Рівненський центр маркетингових досліджень, 2016

Проект впроваджується
Березнівською районною радою
вул.Київська, 6 м.Березне
Рівненської області, 34600
+380365353390
e-mail: berezne_rada@ukr.net

Проект фінансується ЄС
Представництво
Європейського Союзу в
Україні:
Київ, 01033,
вул.Володимирська, 101
тел.: +380443908010, факс:
+380443908015

Європейський Союз складається з 28 держав-членів та їх народів. Це унікальне політичне та економічне партнерство, засноване на цінностях поваги до людської гідності, свободи, рівності, верховенства права і прав людини. Понад п'ятдесят років нам знадобилось для створення зони миру, демократії, стабільності і процвітання на нашому континенті. Водночас нам вдалось зберегти культурне розмаїття, толерантність і свободу особистості. ЄС налаштований поділитись своїми цінностями та досягненнями з країнами-сусідами ЄС, їх народами, та з народами з-поза їх меж.

Копій М.Л., Копій Л.І. Розвиток зеленого туризму на посттехногенних територіях	129
Мартинюк В.О. Ландшафтна структура ключової ділянки «озеро Сосно» як екологічного ядра науково-пізнавального туризму	132
Матвійчук Л.Ю., Лепкий М.І. Екологічний аудит як перспективний напрям розвитку сільського туризму	135
Мініч А.П. Взаємостосунки людини і природи : від традиційного до сучасного екологічного мислення	138
Никончук Ю.Ю., Рибачук Т.Л., Бобровський А.Л. Щодо раціоналізації використання природних туристично-рекреаційних ресурсів	140
Ойцюсь А.М. Екотуризм в розрізі концепції сталого розвитку	142
Сокол Л.М. Аспекти екологічного управління в сільському зеленому туризмі	144
Стефанишин Д.В. Про негативні наслідки будівництва малої гідроелектростанції на р.Случ біля с.Губків	145
Янчук О.Є., Янчук Р.М. Облік біорізноманіття рослинного світу з використанням мобільних гіс-технологій	148
Секція 3. Маркетингове забезпечення розвитку сільського зеленого та екологічного туризму в Україні та регіонах.	151
Волошин В.С., Потапенко В.Г. Аналіз ризику як один з важливих етапів управління розвитком сільського зеленого туризму в Україні	151
Дейнега І.О., Кратт О.А. Розвиток маркетингу регіонального ринку сільського зеленого туризму	153
Дейнега О.В., Почтовюк А.Б. Перспективи сільського зеленого туризму в підвищенні конкурентоздатності країни та регіону	157
Костюкевич Р.М. Управління бізнес-моделями як засіб забезпечення стратегічного розвитку бізнесу у сфері зеленого туризму	159
Марценюк В.В. Маркетинговий інструментарій у формуванні туристичної конкурентоспроможності сільських територій	162
Никитюк Д.В., Красовский К.К., Сидорович А.А. Обследование туристской избирательности мест отдыха жителями г. Бреста	165
Сидорук С.В. Маркетингове забезпечення розвитку готельних послуг в регіоні	167
Секція 4. Проектування та організація атракцій у сільському зеленому та екологічному туризмі.	170
Машта Н.О. Особливості організації велосипедних мандрівок на території Надслучанського регіонального ландшафтного парку	170
Остапчук С.М., Прокопчук А.В. Проектування екологічних стежок за даними дистанційного зондування землі	173
Шершун М.Х., Микитин Т.М. Теоретико-методологічні основи проектування екологічних стежок у регіональних ландшафтних парках	176
Шпеник Т.К. Деякі питання організації атракцій у сільському зеленому туризмі	178
Секція 5. Сучасні технології підготовки фахівців у сфері туристичної діяльності.	181
Димченко Н.С. Професійна підготовка майбутніх менеджерів туризму	181
Кальна-Дубінюк Т.П., Пугач Н.А., Бас О.І. Підготовка фахівців у сфері сільського туризму із застосуванням електронного дорадництва е-дорада	183
Фастовець О.О. Актуальні форми підготовки фахівців для сфери сільського та екологічного туризму	185

ОБСЛЕДОВАНИЕ ТУРИСТСКОЙ ИЗБИРАТЕЛЬНОСТИ МЕСТ ОТДЫХА ЖИТЕЛЯМИ г.БРЕСТА

Никитюк Д.В., Красовский К.К., Сидорович А.А.

Брестский государственный университет имени А.С.Пушкина

Важную роль в Брестской области играет внутренний туризм. По итогам 2014 года объем доходов от внутреннего туризма вырос по сравнению с 2012 годом в 36,4 раза и составил 47,3 млрд. бел. руб. [1]. Следует отметить отсутствие сведений о месте и роли не организованных самостоятельных поездок местного населения в туристско-рекреационном комплексе области. Данный туристский поток является скрытым, так как не учтен в официальной статистике. Ввиду сложившейся ситуации возникает необходимость дополнительного исследования туристской избирательности мест отдыха населением области. В качестве типа исследования было выбрано анкетное обследование, целью которого являлось определение пространственно-функциональных особенностей и закономерностей рекреационной избирательности жителей г. Бреста.

Задачами анкетного обследования выступали: выявить рекреационную избирательность мест отдыха жителями г. Бреста; определить наиболее востребованные места отдыха горожан; определить недостатки в местах краткосрочного отдыха.

В анкетном обследовании принимали участие 300 человек. В качестве респондентов выступали мужчины (72 %) и женщины (28 %) с высшим (38 %) и средним специальным образованием (62 %), состоящие в браке (90 %) и имеющие детей до 18 лет (71 %). Количество респондентов в возрасте 25–34 года составило 53 %, 45–54 года – 25 %, 18–24 года – 14 % и 35–44 года – 8 %. Таким образом, в качестве респондентов выступали преимущественно туристски активные, финансово независимые жители г. Бреста.

В статистической модели рекреационной избирательности краткосрочного отдыха, как в летний, так и в зимний сезоны наибольшее количество населения предпочитает отдых в городской черте. Особенно четко это выражено в зимний период (таблица).

Общей закономерностью рекреационной избирательности жителей г. Бреста является преобладание неорганизованных форм отдыха, с преобладанием рекреационных занятий в черте города. Это свидетельствует о невысоком уровне рекреационного освоения пригородного пространства местным населением. Однако стоит отметить, что в летний период неорганизованный отдых в естественных ландшафтах (за городом в природном ландшафте) предпочитают 22 % респондентов. Этот факт можно рассматривать в качестве потенциала увеличения туристского предложения для данного сегмента спроса.

Наиболее востребованные среди респондентов места отдыха удалены от г.Бреста более чем на 30 км. На этом расстоянии от города предпочитают отдых 35 % от общего числа респондентов. При этом стоит отметить, что 27 % не выезжают за пределы города во время краткосрочного отдыха, а 17 % из них отдыхают на пляжах г.Бреста. В пригородной зоне г.Бреста наиболее предпочтительным является отдых на берегах озер Белого и Рогознянского озер (26 %), реки Лесной (17 %); Меднянских озер (14 %); озера Каташи (8 %); реки Мухавец (4 %). Не привлекает отдых в Брестской области 14 % от общего числа респондентов. На основании ответов респондентов можно заключить, что наиболее востребованными являются места отдыха с относительно высокой степенью туристского освоения и значительной удаленности от урбанизированной территории, что включает в себе стремление к смене среды во время отдыха при сохранении комфортных условий пребывания.

Таблица – Структура туристско-рекреационной избирательности мест отдыха жителями г.Бреста, %

Места отдыха	Краткосрочный		во время отпуска
	в летнее время	в зимнее время	
Отдых в черте города	33	69	26
За городом в природном ландшафте (неорганизованный отдых)	22	10	16
Дачный поселок, либо садовое товарищество	19	14	18
Агроэкоусадьба (организованный отдых)	1	1	16
База отдыха, санаторий и т.п. (организованный отдых)	5	6	1
У родственников в сельской местности	20	–	11
За границей	–	–	12

Главные проблемы, существующие в местах отдыха, по мнению жителей г.Бреста, связаны с состоянием и обустройством пригородных зон отдыха. Наиболее явной проблемой является малое количество мест отдыха и отсутствие в них санитарных объектов. Мерой, которая сможет способствовать улучшению ситуации, является коммерциализация сферы организации краткосрочного отдыха в пригородной зоне городов Брестской области. Создание платных мест отдыха позволит местным властям содержать их в надлежащем состоянии. В дальнейшем необходимо создание условий для возникновения предпринимательских инициатив со стороны местного населения, что приведет к усилению конкурентной среды и соответствующему уровню развития инфраструктуры на территориях зон отдыха. Соотношение ответов респондентов на вопрос о готовности платить за место краткосрочного отдыха разделились поровну, что можно расценивать как основу для усиления практики платных зон отдыха и отдельных территорий, при сохранении зон с

бесплатным пребыванием. Для большинства респондентов, готовых платить за краткосрочный отдых, определяющими факторами при выборе места отдыха выступают цена (28 %), санитарное и эстетическое состояние территории (27 %), а также транспортная доступность (19 %).

Важным недостатком также является низкая осведомленность о местах отдыха, которая в первую очередь определяет выбор места отдыха. Данная проблема связана с отсутствием маркетинговой политики реализации туристского продукта Брестской области. Повышение информированности населения в городах области не только будет способствовать увеличению самодеятельного и организованного туристского потока местного населения, но и осведомленность иностранных граждан, посещающих Брестскую область с различными целями.

Примером места отдыха, где большинство услуг для посетителей являются платными, выступает национальный парк «Беловежская пушча». Большим спросом пользуются экскурсионные услуги (48 %), а также услуги проката велосипедов (11 %) и туристского оборудования (9 %) для велосипедных и пеших прогулок. При этом существует ряд недостатков при организации платного отдыха на территории национального парка. Ключевыми недостатками, по мнению респондентов, являются стоимость, малое количество мест для ночлега по оптимальной цене и не соответствующий цене услуг уровень обслуживания. Учет данных недостатков позволит в дальнейшем увеличить туристский поток на территории зон отдыха и улучшить состояние туристской инфраструктуры.

Таким образом, исследованный самодеятельный туристский поток в настоящее время представляет собой неохваченный сегмент спроса для вовлечения в организованный отдых. Перспективы его преобразования в организованный туристский поток будут связаны с появлением нового туристского продукта краткосрочного отдыха, в котором будут учтены представленные недостатки.

Список использованных источников

1. Вечорко, С. Доходы от внутреннего туризма в Брестской области за два года выросли в 36 раз / Новости Беларуси. БЕЛТА [Электронный ресурс]. – 2015. – Режим доступа: http://www.belta.by/ru/all_news/regions/Dohody-ot-vnutrennego-turizma-v-Brestskoj-oblasti-za-dva-goda-vyrosli-v-36-raz_i_632103.html. – Дата доступа: 28.07.2015.